

BALTIMORE, MD.

Joipa lähettäisiin joulutervehdykset Toverittaren lukijoille, sitä ovellellan se jo on. Osasto päätti viettää jouluna suuren agitatsoin-illan, ei mitään joulukuusta päätetty laittaa, sillä se on niin vanhanaikaista hommaa. Suomalaiset ovat kaikki vielä lokossa, paria mustasielua lukuunottamatta. En tiedä kuinka paljon muita kansallisuksia on enää lokossa. Huhujen mukaan täällä pitäisi myllyjen pyöriä täydellä höyryllä skääppi-voimalla. Joipa lopetan ja toiste lisää. — Hauskaa joulua vaan kaikille.

T. Ihander.

SAULT STE MARIE, ONT.

Joipa katekaisen tuon pitkän vaihtelon ja tulen toivottamaan hauskaa joulua ja nautta tarmoa ja innostusta alkavalle vuodelle Toverittaren laajalle lukijakunnalle.

Talvi on taas täydessä purussaan ja näyttää kaikin puolin ankaramalta kuin viime talvi. Lunta sataa melkein joka päivä ja ihnat ovat kylmiä. Mikäpä oliä hätänä jos me työlläiset olisimme varustetut talven varalta niin kuin ovat ne rikkaat ja tyhjiätoimitajat. Huulia ei ole huolta oli se talvi lämmin eli kylmä, sillä heillä on tilaisuus muuttaa lämpimään paikkaan ja jos eivät sitä halua tehdä niin heillä on mahtavat palatsit ja linnat joissa he voivat loikoilla kaikessa mukavuudessa ja ulos mennessä ajaveivat umpinaisissa autoissa. Heiltä ei mitään pidä puuttumaan, heillä on kaikkea.

Vaan miten on työlläisten asema? Onko meillä mitään mahdollisuuksia monellakaan talven varalta? Ensimmäin ensin osa meistä saa asua kurjissa vanhoissa hökkeleissä joita ei millään saa lämpimiksi, jos sattuisi saamaan niin paljon irti että vois ostaa kylmiksi lämmityksineen talven varalle, jotka ovat nykyään niin korkeassa hinnassa, että paane monen ajattelemaan päänsä ympäri niitä ostaa. Ja kun vertailee sitä mitä maksaa vielä ruoka ja vaate nykyään, niin luultava se panevan jokaisen työlläisen, isän ja äidin, ajattelemaan missä syy on, että ne saavat kääriä kylmää, jopa nälkääkin, joilla on suuret perheet, vaikka joka päivä tekevät työtä elämiseen eteen. Eipä luulisi kenenkään enää olevan tyytyväisen oskomaan että tämä on heidän kohtalonsa, jonka heidän pitää tyytyväisissä jakaa kestä.

Osastomme touhuista voimaini ta että paljon ja suurta tulee nyt pyhien ajaksi. Suuria kappaleita tulee "Jalostuusten öhriä" ja pari ta suurempaa kappaleita, joista en voi vielä varmaasti toisia nimittää. Lapsilla on juhlat ja sitte joulunäyttöä kaikkein yhteinen kuusijuhla, jota on valmisteltu 5-henkisen komitean. Siellä äitule olemaan henkinen että ruumiillinen ravinto runsa ja monipuolinen ja vapaa kaikille. Joulupäivänä on suuri kappale, jota lähemmän paikallisissa ilmoituksissa ja Vapaudessa. Uuden vuoden valvojaiset on myös suunniteltu. Na myös tulee olemaan monipuoliset, muun muassa sinne tulee kilpailu kaupunkilaisten ja metsämiesten välillä, kuka sen komeamman korin saa.

Tämän kuun ensimmäinen päivä saapui meille uusi johtajatar näyttömuksuralle, joka tulee joulukappaleet asettamaan ylös. Siis voimme varotta suuremmoista näyttämöitämme. Tov. Hilda Ojala on toiminut johtajana eri paikoissa hyvällä menestyksellä. Muistakaapa metsätyölläsetkin saapua sinkoin joukoin juhliamaan meidän kanssa, sillä harvoita on meillä työlläisillä aikaa juhlimiseen, vaan heitetään taas hetkeksi huolet syrjään ja vietetään joku hauska hetki yhteensä suurena toverijoukkona.

Helena.

TACOMA, WASH.

Lakot täällä jatkuvat yhä ennallaan. Laivatyöläisten lakko jatkuu yhä vaikka päivälehdet tohisevat, että nyt heti alkaa työt. Vangitsemiset ovat vähentyneet, on se kühkein aika mennyt ohi. Tämä aika on sitä työn ja pääoman välistä kahnausta, mutta onpa kahneus tullut tarpeelliseksi meidän omassa leirissäkin. Pancepa se ajattelemaan, että joko taas tulemme siihen samaan jona joku vuosi sitten olimme — joko taas alamme särkkä sitä, mitä olemme vuosien varrella rakentaneet. Minusta vain tuntuu siltä, että ohakoon vaikka kuinka tulisia kommunisteja, emme me voi sillä kovin pitkälle päästä; olosuhteet ne kuitenkin määrävät minkä verran me voimme päästä eteenpäin. Pikkuparannuksienhan ovat entiset radikaali-veljemmekin, eli työväenläiset olleet pakotettuja turvautumaan käytännöllisessä toiminnassa. Turhaa on etota socialistipuolueesta ja perustoa itsenäistä s. a.-järjestöä. Mitä me sillä voittaisimme? Menettäisimme vain sen omaisuuden mitä vuosikymmenen ajalla olemme suurella vaivalla koonneet.

Huomautus tacomalaisille. Juhli taan sitä joulua täälläkin. Joulunäytöna on haalilla itama, jossa esitetään näyttökappale sekä pidetään muuta lystiä. Uudenvuodenäytöna on ompeluseuran myyjäiset ja otetaan uusi vuosi vastaan tanssilla.

Säkätty kirjeenvaihtaja.

NORWOOD, MASS.

Ompeluseuran myyjäiset pidettiin 22 p. marrask. niin kuin oli ilmoitettukin ja oikein hyvällä menestyksellä. Yhteistulo oli \$228.35; menot \$65.70. Siis puhdas voitto \$162.65. Tämä ylläoleva summa todistaa, että ompeluseura ei ole ollut toimettomana, vallankin johtajat ovat saaneet ottaa monta askelta käsityömiesten ostossa ja toiden tekijöille kulettamisessa. Toiden johtajiksi edelleen valittiin toverittaret Laina WHK ja Tyne Mikkola. Ompeluseura "Toimi" päätti pitää myyjäiset keuhällä 1920. Siksi kehotan kaikkia, jotka vaan suinkin voivat, ottamaan töitä tehdäkseen näitä myyjäisiä varten. Toiden oston varten päätettiin pyytää osastoita \$60 ensin aluksi, siten lisää kun nähdään että tarvitaan.

Osastomme näyttömuksuralla harjoittelee paljon puhuttua ja kuulua näyttömuksuralla "Barrikaadeilla", jota nähdään 3 p. tammikuuta 1920. Silloin toivotte telette sitä katsomaan ilman suurempaa agitoeramista.

Quincyin toverit vieraslevat täällä 20 p. jouluk. 1919 näyttömuksuralla "Luokkaväen" kanssa. Se on myös kappale, jota jokainen norwoodilainen on saavuttava katsomaan.

Nyt lopetan näin lyhyeen kun sivokoppa tuntuu olevan aivan tyhjä. Pian lisää. L. T.

HOQUIAM, WASH.

Joulukihreet ovat tulleet tännekin myllykyllään niin liikkiehtelle, sen todistaa nuo kauppaosaston ikkunatkin kun kävelee kaupungilla. On ihan kauhistuttavaa niitä katsella läheltä; etenkin niiden tavarain liuotia. Kyllä on kiskureilla siuna kasvuttua pussiaan. Ja ne joululahjat joita melkäläisestikin vielä niin paljon ostoilevat, nehan tuottaa suurta voittoa jälleenmyyjille, etenkin lasten lelut. Mutta äidit, isät tiedättekö kuinka ne ovat epäterveellisiä ostaa lapsillemme. Joipa jokainen tietäisi kuinka kurja on ne hikipäjat joissa niitä valmistellaan niin ei yksikkään äiti ostaisi niitä lapsilteensa. Niitä puolestani ehdottaisin että ostetaanpas tänä jouluna lapsillemme vaan kirjallisuutta, tehdäänpäs nyt kerta kaikkiaan poikkeus entisyydestä eli edellististä joululahjoista lapsillemme

kun ne ovat ihan huikean kallitakin. Voimme me sen kylläkin tehdä. Mutta sitten on otettava huomioon vielä minkälaista kirjallisuutta sitä olisi ostettava. Niin, ehkä useampi äiti on kannsani yhtä mieltä, että amerikkalaisia romaaneja ei ole tarvis lueta nousevalle sukupolvelle. Vain meillä löytyy suomalaisista lastenkin kirjallisuutta puoluetehtimenne jokaisessa kirjakaupassa. Sitä olisi luettava ja ostettava jo senkin puolesta, että lapsemme oppisivat suomenkieltä paremmin lukemaan. On suuri osa, niin ikävää kuin se onkin, meidänkin kansalaistemme lapsista, jotka eivät osaa lukea omaa kielitämme. Ostettaamme heille lähijakel sosialistista kirjallisuutta, heille kasvaa halu yhä enempi ja enempi tutkia sosialismin ja äitinkielen aakkosia. Ja lapsistamme meidän tulee toivoa heitä meidän tulee kehittää sillä heitetään nouse "nouseva kosto". — Xidit mieltäkiäpäs vakavasti tätä asiaa kanssant. Elköhän tulla samaan johtopäätökseen, että tarvitsemme antaa lapsillemme enemmän oppia ja keldytystä. Meidän pian lahjoimme ja vanhenemene ja nouseva sukupolvi jatkakoon perinnettämme eteenpäin.

Ne suuren suuret ompeluseuran myyjäiset joista näette myöskin ilmoituksen tässä lehdessä, ovat jouluk. 23 p. s. s. osaston haalilla. Sinne mennään joka ikinen, siellä mahtellaan erikoisen hyviä leivoksia, kahvia y. m. Ja niitä kerrassaan kaunista ja arvokkaita häsitöitä, joita naiset ovat valaistelleet myydään huutokampalla ja se "setti" joka on ollut kyseessä tikettejä kauppallessa nykyisin arvotaan sinä itama. Minä en voi kaikkea hyvää teille ilmoitakaan sillä teille ei olisi mitään uutta sitten kun minä nyt sanoisin kaikki Yhden vakavan ja hyvin tärkein asia kumminkin sanon että sitten lopussa on hyvän musiikin avulla lattian siitystä vanhan ja ihmän maan tähdissä. Saapukapas kerrankin joukolla nauttimaan hauskaa illasta.

Kuikaas! Hoquiamissa ja ympäristöllä asuvat. Joulunäytöna ilta tulee haalille sen entisen varaan ja niin totutun tavan mukaan lasten ohjelma-itama sekä joulukuusi ja "pukki". Siis lähten lapsemme ovat jo kukaavasta ennen puhuneet. Vartakaa itseenne haalille kuuluttamaan mitä henkistä ravintoa meidän lapsemme voivat meille antaa. Heillä on näyttömuksuralla harjoitteen alitseen jonka he näyttävät sinä itama kappale on "Kunnon eläiti".

Kappale kuvaa Suomen oloissa entiseen aikaan myytyjä niin kutsuttuja kunnanelättejä. Kuinka he jo lapsena joutuvat tekemään ylivoimaista työtä oikein sydämettömien ihmisten toita rakkaitensa. Yhessä on kappale katsojan arvoinen ilman pitempiä selvittelyjä. Sitte tulee lapsilta lauluja, runoja ja kaksi kuvaelmaa y m.

Muistakaan siis joulunäytöna. Joulupäiväksi on meillä varattu nurva kutitteleva pilleri "Nuori mylläri". Tulee näyttömuksuralla puolesta esille. Toverissa sanotaan siltä ehtä lisää.

Näettekö Toverittaren lukijat muuallakin päin, että me koetaamme olla hemmassa täällä pikku myllykylläkin kuten sinäkin sepi. Haikaa joulua kaikille Toverittaren lukijolle

ELMA.

ASTORIA, ORE.

Selat jalki — tiikkivet pois takuista! — Se, että aikat ja pojat meidän rakkaassa Astoriassamme ovat kokontuneet usein viime kuluneina välkköna, on antanut aiheita jos mihin. Utelait, mustasukkaiset ukot ja työt mieltäviä kostonuunnitelmiä. Kuuluvatpa ärtysimmät kävelevät tiikkiviä taskussa. Tuosta ehtä ac-

anomaiset kuitenkin ole säikähtäneet. Ovatpa vaan touhuneet, joskus hieman antaneet ymmärtää, jotta tärkeää on tulossa.

Eatääkseni juttujen kehittymisen kiasasa karhuksi, haluan kuiskata muutamia totuuden sanoja rekkaille ukoillemme ja kilteille työille.

Kokoontumisemme tarkoituksena on viettää kanssanne pari lupasta iltaa jälkeen maahan lopun. Näiksi olemme valinneet joulukuun 20—21 päivä. Kautamme jouluk. viereaksemme, tarjoten lauantai-iltana tilaisuuden iloon ja riemuun. Riemu kohoo korkein haalille kurkikirteen asti. Saamme tietää tulevan kehtalomme, vihityttä itseemme venäläiseen malliin, koettaa onneamme rakkipellissä, sekä onkia ja mikä vielä tärkein, tyydyttää pikkuruukkuksen koatontunetta jota sydämämme sopukoiam tunnemme — pommittamalla Man-nerheimia — muistatthen lahtari-kenraali! Sitte kun vielä mainitsen, joita ruumiillistestakin ravinnosta pidämme huolta parhaalla taidollamme, niin olenpa varma, etteivät ukot ja tytöt muista äskeistä harmoniaan. Tämän kaiken tarjoamme teille vapaalla sisäänpääsillä.

Sunnuntai-iltana ette alamme ohjelmaillo jo kello 6.30 ip., että on aikaa piittää vielä tansseikkip. Ohjelma tulee olemaan tarkoin valittua. Tyydyin mainitsemaan vaan muutamia: runoja kaksi, ainoita kupletteja, soololaulua, duetteilaulua, useampia kymmenen minuutin puheita, pukutanssi, näykykööri orkesterin säestyksellä, kuvaelma ja näyttökappale y. m. Niin, eiköhän sinäkin tule olemaan valmaan varaa, sikäi että jokainen saa mitä haluaa. Sisäänpääsy tähän tilaisuuteen on 75c, josta tulot lankeavat Toverittaren ja Toverin rakennusvelan lyhentämiseksi. Siä jokainen liikkeellä. Täyttäkäämme tupamme, jokaiselle mieleensä: "Kauvan eläitön lehtemme Toveritar ja Toveri"!!!

Yksi pienemmistä.

RAMPA-ANNIN ILMA

(Jatkoa kahdenm. toista sivul)

leikki-toveri oli? Se oli hänen kuvauksensa. Ja se oli paras leikki-toveri mitä ilmalla oli ikinä ollut. Kun ilma meni syömään armaalista niin seldu meni syömään. Se istui kunnalle tuolle ilman kanssa ja söi samasta puurokupista kuin Ilmakin, mutta omalla kuvalla huokailaan. Se loi samasta lastista Ilman kanssa — mutta omalla suullaan — ja mikä kaikista ihmeellisistä — yksi ainoa Ilman kanssa! Sitte se peki kätensä Ilman kanssa ja tulivat ne samana pyheliinään. Ilma voi sen kanssa leikkiinään ja kyllä heillä oli lystiä! Heille ei koskaan tullut riitaa leikkikalujen vuoksi.

Sitten ilma vei hänet ulos, kanoja ruokkimaan. Mutta heti kun hän otti ulos ovesta, niin tuo laiska leikkitoveri tuli niin lyhyeksi, että ilma pelkäsi että se tyhjenee niin pieneksi, ettei hän voi sen kanssa leikkiä. Ja Rampa-Annin tytöt ilme vielä hyvät kanoille, kun ilma ei uhtanut hukata parasta leikkitovertaan. Koko pitkän päivän se leikki-vet ja ilalla kun ilma meidät nukkumaan, niin tuo uusi leikkitoveri hypäsi Ilman silmään — ja nukkui koko yön hänen kanssaan. Sen jälkeen se leikki Ilman kanssa oia kun aurako paisteli, mutta seuraava päivä se tuli ilman läheksi vaita Tulla kun lampaan paisti tuhi. Rampa-Annin tytöt sen olosta erittäin iloisia, joka kunnassa poltettiin pöytä ja myrkytti.

EVA R.

Uudista tilauksesi a-joissa, ettei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahdu.